

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพัทลุง เขต 1

Digital Leadership of School Administrators under the Phatthalung
Primary Educational Service Area Office 1

กุลธิดา หนูนุ่นนวล*

Kunlathida Nhunumnuan

รุจิราพรรณ คงช่วย

Rujirapun Kongchuay

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Educational Administration, Faculty of Education, Songkhla Rajabhat University

Corresponding author, e-mail: 67G180015@parichat.skru.ac.th*

วันที่รับบทความ (Received): 4 เมษายน 2569

วันที่แก้ไขบทความ (Revised): 15 เมษายน 2569

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted): 19 เมษายน 2569

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา และ 3) รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู หน่วยงานดังกล่าว จำนวน 278 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้ 0.92 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรกำหนดวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลที่ชัดเจน และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม ควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นช่องทางในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 1

Abstract

The objectives of this research were to study the digital leadership of school administrators, to compare these leadership qualities based on teachers' opinions categorized by educational attainment, work experience, and school size and to gather suggestions for improvement. The sample consisted of 278 teachers selected through stratified random

sampling. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.92, and the data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and One-Way ANOVA.

The research findings revealed that the digital leadership of school administrators was overall at a high level. Comparative analysis showed no significant differences in teachers' opinions regardless of their educational background, work experience, or school size. Key suggestions included the need for administrators to establish a clear digital vision and concretely integrate technology into both school administration and instructional management. Furthermore, digital tools should be utilized as efficient channels for internal communication and public relations within the school.

Keywords: Digital Leadership; School Administrators; Phatthalung Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทุนมนุษย์ของชาติและเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อความมั่นคง ความเจริญก้าวหน้า และความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว ประเทศไทยในฐานะรัฐธรรมนูญนิยมที่ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ตระหนักถึงบทบาทของการศึกษาในฐานะกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศและการสร้างความเสมอภาคทางสังคม ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เพื่อส่งเสริม ค้ำครองสิทธิด้านการศึกษามากกว่า 16 ว่าด้วยการปฏิรูปประเทศ กำหนดกรอบการบริหารราชการแผ่นดินโดยเน้นการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ เพื่อยกระดับบริการสาธารณะ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และบูรณาการฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานรัฐให้เป็นระบบหนึ่งเดียว เพื่อให้สอดคล้องกับความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างรวมถึงระบบบริหารงานและแผนกำลังคนของภาครัฐควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานที่ตอบโจทย์ภารกิจของแต่ละส่วนราชการอย่างมีประสิทธิภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560: 78)

ท่ามกลางยุคแห่งการปฏิวัติดิจิทัลและอุตสาหกรรม 4.0 ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ อันรุดหน้าและนวัตกรรมที่พลิกโฉมโลก (Disruptive Technology) จนเกิดสภาวะความผันผวนและไม่แน่นอนที่เรียกว่า VUCA World กระทรวงศึกษาธิการจึงมุ่งเน้นการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะและภูมิคุ้มกันให้แก่เยาวชนไทยผ่านการบูรณาการระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ ตั้งแต่การเสริมสร้างความเสมอภาคให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ไปจนถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเชิงนโยบายที่รวดเร็วและแม่นยำ เพื่อให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกได้อย่างยั่งยืน ตามแนวทางที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ (2560: 1-2) ได้วางรากฐานไว้ อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของผู้คนอย่างรวดเร็วต่อเนื่อง มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร และจะเกิดขึ้นต่อไปอีกในอนาคต ทำให้องค์กรต่างๆ ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญทั้งมีความผันผวน ความไม่แน่นอน ความซับซ้อน และความคลุมเครือ สถานการณ์เหล่านี้เรียกว่า “VUCA World” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564: ค-ง)

ด้วยความเชื่อมั่นในศักยภาพการพัฒนาตนเองของปัจเจกบุคคล หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมุ่งเน้นการปฏิรูปผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีความสมดุลทั้งความรู้และจิตใจ มีความยึดมั่นในระบอบปกครองของชาติ และมีทักษะจำเป็นที่ตอบโจทย์ทั้งการศึกษาต่อและการทำงานในโลกยุคใหม่ ผ่านกลไกการเรียนรู้ที่ยึดถือตัวผู้เรียนเป็นแกนกลางเพื่อการเติบโตอย่างเต็มตามความสามารถ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4) เป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา คือ การยกระดับผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการบ่มเพาะสมรรถนะหลัก 5 ด้าน ประกอบด้วย ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ, กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ, ชีตความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ปัญหา, การนำทักษะชีวิตมาประยุกต์ใช้ในโลกแห่งความเป็นจริง และความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้เครื่องมือดิจิทัล และกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การทำงาน และการปฏิสัมพันธ์ในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ มีจริยธรรม และถูกต้องตามกาลเทศะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 6)

จะเห็นได้ว่ากระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยสมรรถนะดิจิทัลเป็นสมรรถนะ 1 ใน 8 สมรรถนะหลักที่ประชาชนทุกคนควรได้รับการพัฒนา โดยเป็นทักษะ ที่สำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตและการสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) มีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของสังคมให้สามารถใช้ประโยชน์จากความสำเร็จก้าวหน้าของเทคโนโลยี ดิจิทัล สร้างการมีส่วนร่วม และขับเคลื่อนสังคมแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สมรรถนะดิจิทัลเป็นทักษะที่มีความต้องการในทุกภาคส่วนและทุกสาขาอาชีพ แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลถูกนำไปใช้ในบริบทที่หลากหลาย สมรรถนะดิจิทัลจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน โดยจะเป็นตัวช่วยในการปฏิบัติงาน การสื่อสาร รวมไปถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุนันทนา กุศลประเสริฐ, 2565: 2)

ภาวะผู้นำจึงมีความสำคัญต่อการปรับกระบวนการทำงาน เพื่อให้บรรลุประสิทธิผลของโรงเรียน ผู้บริหารยังต้องให้ความสำคัญต่อบุคลากรในสถานศึกษา ภาวะผู้นำนั้นถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ดำเนินการที่จะนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ หากสถานศึกษาใดมีผู้นำหรือผู้บริหารขาดภาวะผู้นำก็จะส่งผลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของสถานศึกษา แต่หากสถานศึกษาใดมีผู้นำหรือผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสูง มีคุณธรรมจริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์ ความเชี่ยวชาญ สถานศึกษานั้นก็จะสามารถแข่งขันกับผู้อื่นและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้เป็นอย่างดี (สุวิมล ไตปิ่นใจ, 2563: 2)

ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญในการกำหนดทิศทาง นโยบาย และขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพและยั่งยืน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับยุคสมัยโดยเฉพาะ ภาวะผู้นำดิจิทัล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลควบคู่กับภาวะผู้นำเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ วางแผน ตัดสินใจ และสนับสนุนการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 มีพันธกิจสำคัญในการบริหารจัดการและส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ได้กำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนในการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ให้แก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

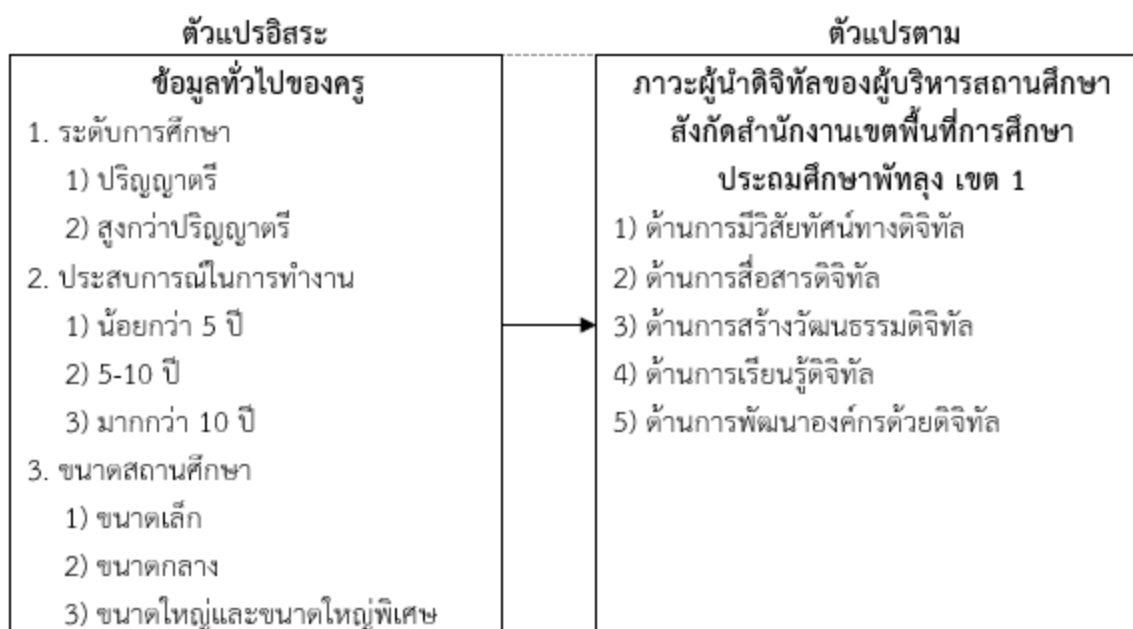
อย่างเหมาะสม บริบทดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า องค์การการศึกษาได้ตระหนักถึงความจำเป็นของเทคโนโลยีและสารสนเทศในการบริหารจัดการศึกษาโดยมีการจัดตั้งกลุ่มงานที่รับผิดชอบด้านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเฉพาะ รวมถึงมีการมอบรางวัลยกย่องผลงานดีเด่นด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น รางวัล Coding Achievement Awards ให้แก่ผู้บริหารและครูผู้สอน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบสารสนเทศและนวัตกรรมจากส่วนกลางและระดับเขตพื้นที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง แกนกลางของการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงยังคงอยู่ที่ “ผู้บริหารสถานศึกษา” ผู้บริหาร คือผู้ที่ต้องนำวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีมาผนวกเข้ากับการบริหารงาน และเป็นผู้ดำเนินการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในองค์กรปัญหาและความท้าทายที่ยังคงดำรงอยู่ คือ ความแตกต่างของบริบทสถานศึกษา ทำให้การนำเครื่องมือดิจิทัลไปใช้ไม่สามารถใช้รูปแบบเดียวกันได้ทั้งหมด ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่สามารถปรับใช้เทคโนโลยีให้เข้ากับบริบทเฉพาะของตน และการขาดทักษะของผู้บริหาร แม้จะมีการส่งเสริมแต่ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังคงขาดความรู้และทักษะความสามารถในเชิงลึกด้านการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน โดยตรง รวมถึงการขาดความสามารถในการส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาได้อย่างเต็มที่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 1, 2567: 7)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยคาดว่าจะเป็แนวทางสำคัญในการสะท้อนให้เห็นถึงระดับความสามารถในการนำพาองค์กรให้ปรับตัวก้าวข้ามความท้าทายที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้างนี้ ครอบคลุมถึงบุคลากรสายงานสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2568 ซึ่งมีจำนวน 983 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 113 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1, 2568)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ปีการศึกษา 2568 โดยอ้างอิงเกณฑ์การกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ซึ่งครอบคลุมกลุ่มตัวอย่าง 278 คน ในส่วนของวิธีสุ่มตัวอย่างนั้น ได้เลือกใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดสถานศึกษาเป็นสำคัญ และมีการเทียบสัดส่วนในแต่ละชั้นภูมิ ก่อนจะใช้วิธีจับสลากเพื่อสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อคัดเลือกตัวแทนครูในแต่ละโรงเรียนต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับการศึกษา, ประสบการณ์ทำงาน, ขนาดสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำดิจิทัล 5 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open-end Questionnaire)

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1) การหาความเที่ยงตรง (Validity): นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้ค่าระหว่าง 0.67 - 1.00 ทุกข้อ

2) การทดลองใช้ (Try-out): นำไปทดลองกับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน

3) การหาความเชื่อมั่น: คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ (Google Form) โดยส่ง QR Code ไปยังกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบ My Office ของโรงเรียน และตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติที่ใช้บรรยายข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ 1.1) ค่าความถี่ 1.2) ค่าร้อยละ 1.3) ค่าเฉลี่ย 1.4) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 2.1) ค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถาม ใช้ค่า IOC 2.2) ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ 3.1) t-test แบบ Independent Sample Test 3.2) F-test สำหรับวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และหากมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 สรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.19	0.48	มาก
2	ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.33	0.46	มาก
3	ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.18	0.53	มาก
4	ด้านการเรียนรู้ดิจิทัล	4.22	0.57	มาก
5	ด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัล	4.31	0.48	มาก
ภาพรวม		4.24	0.43	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\bar{x} = 4.33$, SD = 0.46) ด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัล ($\bar{x} = 4.31$, SD = 0.48) ด้านการเรียนรู้ดิจิทัล ($\bar{x} = 4.22$, SD = 0.57) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{x} = 4.19$, SD = 0.48) และด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ($\bar{x} = 4.18$, SD = 0.53) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา ปริญญาตรี (n = 180)		ระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี (n = 98)		t	p
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.23	0.45	4.11	0.53	1.79	.076
2. ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.38	0.43	4.24	0.49	2.39*	.017
3. ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	4.20	0.53	4.13	0.54	1.11	.269
4. ด้านการเรียนรู้ดิจิทัล	4.26	0.55	4.14	0.59	1.69	.092
5. ด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัล	4.32	0.48	4.29	0.49	0.55	.584
ภาพรวม	4.28	0.42	4.18	0.45	1.76	.079

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการเรียนรู้ดิจิทัล และด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัลไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.01	0.02	0.021	.979
	ภายในกลุ่ม	275	65.08	0.24		
	รวม	277	65.09			
2. ด้านการสื่อสารดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	0.232	.793
	ภายในกลุ่ม	275	57.61	0.21		
	รวม	277	57.71			
3. ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.48	0.24	0.849	.429
	ภายในกลุ่ม	275	78.11	0.28		
	รวม	277	78.59			
4. ด้านการเรียนรู้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.11	0.05	0.163	.850
	ภายในกลุ่ม	275	89.28	0.32		
	รวม	277	89.39			
5. ด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.60	0.30	1.282	.279
	ภายในกลุ่ม	275	63.96	0.23		
	รวม	277	64.55			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	0.275	.760
	ภายในกลุ่ม	275	51.77	0.19		
	รวม	277	51.87			

จากตารางที่ 3 พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.85	0.93	4.032*	.019
	ภายในกลุ่ม	275	63.23	0.23		
	รวม	277	65.09			

2. ด้านการสื่อสารดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.44	0.22	1.067	.345
	ภายในกลุ่ม	275	57.26	0.21		
	รวม	277	57.71			
3. ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.79	0.90	3.207*	.042
	ภายในกลุ่ม	275	76.80	0.28		
	รวม	277	78.59			
4. ด้านการเรียนรู้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.49	0.75	2.338	.098
	ภายในกลุ่ม	275	87.89	0.32		
	รวม	277	89.39			
5. ด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	2	.24	0.12	.521	.594
	ภายในกลุ่ม	275	64.31	0.23		
	รวม	277	64.55			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.90	0.45	2.424	.090
	ภายในกลุ่ม	275	50.97	0.19		
	รวม	277	51.87			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำผลมาอภิปรายเพื่อสรุปให้ทราบถึงข้อเท็จจริง โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารแสดงออกถึงความสามารถในการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นและจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามและทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในองค์กร โดยการกำหนดภาพอนาคตในองค์กรอย่างชัดเจนด้วยการสนับสนุนร่วมมือของบุคลากร มีการนำดิจิทัลเข้าไปใช้ในการทำงาน สนับสนุนทรัพยากรดิจิทัล และส่งเสริมให้บุคลากรร่วมมือร่วมใจในการทำงาน มีการสื่อสารด้วยวิธีการดิจิทัลรวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลระหว่างองค์กร อย่างสร้างสรรค์และมีจริยธรรมเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติรัตน์ กาญจนธนะชัย (2562) ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรชนก แก้วกรม (2566) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านการเรียนรู้ดิจิทัล และด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัลไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเรื่องใกล้ตัวของบุคลากรทุกคน ไม่ว่าจะจบการศึกษาระดับใดหรือทำงานมานานเพียงใด ครูทุกคนย่อมต้องการเห็นผู้บริหารที่มีทัศนคติที่ดีและมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการสถานศึกษาให้ทันต่อเหตุการณ์ส่งผลให้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารไม่ได้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างระดับการศึกษาของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตะวัน บุญขวัญ (2567) ซึ่งได้ข้อสรุปจากการวิจัยว่า ภาพรวมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาต่างกันนั้นอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Yorulmaz (2016) ได้ศึกษาธรรมชาติความเป็นผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งให้เห็นว่าการพัฒนาอย่างเป็นระบบ (Systematic Development) และการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล เป็นปัจจัยหลักที่บุคลากรทางการศึกษาให้ความสำคัญเหนือปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล โดยถือเป็นคุณลักษณะสากลที่ครูทุกกลุ่มคาดหวังจะเกิดขึ้นในตัวผู้บริหาร เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จในยุคดิจิทัล โดยไม่ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาของครูผู้ให้ข้อมูล

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันไม่ว่าจะมีประสบการณ์ในการทำงานมากหรือน้อย ต่างต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลและนโยบายการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลเหมือนกัน อีกทั้งหน่วยงานต้นสังกัดยังมีการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการอบรมการพัฒนาวิชาชีพ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีโอกาสได้รับความรู้และพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล ในระดับใกล้เคียงกัน จึงทำให้ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจน์ เจริญสันติยะ (2567) พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนแต่ละขนาดมีบริบทและการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน เช่น จำนวนบุคลากร งบประมาณ ทรัพยากรทางเทคโนโลยี และโอกาสในการเข้าถึงสื่อดิจิทัลที่ไม่เท่ากัน โรงเรียนขนาดใหญ่หรือขนาดกลางอาจมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและบุคลากรที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมากกว่า จึงเอื้อต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัลและการสร้างวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีภายในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กอาจมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและบุคลากร ส่งผลให้การขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กรแตกต่างกันในบางด้าน อย่างไรก็ตาม หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายและ

การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนขนาดใดต่างตระหนักและให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษา ส่งผลให้ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจน์ เจริญสันติเยะ (2567) พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะ

3.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และแผนปฏิบัติงานด้านดิจิทัล ที่ชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตชาติ กุดนอก (2565) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาควรเริ่มจากการมีวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีที่ชัดเจน และสามารถกำหนดทิศทางในการนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาองค์กรได้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับวิรากร เจริญเชื้อ (2565) พบว่า ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ดิจิทัลจะสามารถวางแผนและใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรสู่ยุคดิจิทัล

3.2 ด้านการสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นช่องทางหลักในการสื่อสารแจ้งประสานงานภายในโรงเรียน เพื่อความสะดวกรวดเร็วและลดขั้นตอนการทำงานซึ่งเป็นข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรากร เจริญเชื้อ (2565) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารและบริหารจัดการองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และความคล่องตัวในการดำเนินงานของสถานศึกษา

3.3 ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ วิรากร เจริญเชื้อ (2565) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ซึ่งผู้บริหารต้องส่งเสริมให้บุคลากรยอมรับและนำเทคโนโลยีไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับแนวคิดที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างการยอมรับทางเทคโนโลยีและบูรณาการการใช้ดิจิทัลให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

3.4 ด้านการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักและเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ รวมถึงการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้สามารถนิเทศ ติดตาม และให้คำแนะนำแก่ครูในการใช้ดิจิทัลได้อย่างถูกต้องและเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Sullivan (2018) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลประกอบด้วยด้านการเรียนรู้ดิจิทัล โดยผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการบริหารและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 ด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัล ผู้บริหารควรนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการในการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็วและลดขั้นตอนการทำงานของบุคลากร ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรชนก แก้วกรม (2565) พบว่า การพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัลเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผู้บริหารต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร จัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร และควรบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรรักษาและพัฒนาระบบการสื่อสารดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง โดยเลือกใช้ช่องทางที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย เช่น แอปพลิเคชัน Line หรือ Facebook เพื่อให้การแจ้งข้อมูลข่าวสารแก่ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนเป็นไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึง พร้อมทั้งกำหนดแนวปฏิบัติการสื่อสารทางดิจิทัลภายในองค์กรให้ชัดเจน

1.2 จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารควรวางนโยบายพัฒนาทักษะดิจิทัลให้ครอบคลุมบุคลากรทุกระดับโดยไม่แบ่งแยกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันทั้งองค์กร สถานศึกษาขนาดเล็กและกลางควรวางแผนยุทธศาสตร์ดิจิทัลให้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มี ขณะที่สถานศึกษาขนาดใหญ่ควรทำหน้าที่เป็นต้นแบบถ่ายทอดนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

1.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และแผนปฏิบัติงานด้านดิจิทัลที่ชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติจริงทั้งด้านการบริหารและการเรียนการสอน พร้อมสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม

1.4 ด้านการสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นช่องทางหลักในการสื่อสารและประสานงานภายในโรงเรียน โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์และแพลตฟอร์มออนไลน์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลแก่ครู บุคลากร และผู้ปกครองอย่างทั่วถึง เน้นการสื่อสารเพื่อสร้างขวัญกำลังใจและส่งเสริมการเรียนรู้ มากกว่าการกำกับติดตามในเชิงจับผิด

1.5 ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักและส่งเสริมให้บุคลากรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง โดยคำนึงถึงความต้องการและบริบทของครูและบุคลากรเป็นสำคัญ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันผ่านกระบวนการ PLC เพื่อลดช่องว่างทางทักษะระหว่างครูรุ่นเก่าและรุ่นใหม่

1.6 ด้านการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยี เพื่อให้สามารถนิเทศ ติดตาม และให้คำแนะนำแก่ครูได้อย่างถูกต้องและเกิดผลในทางปฏิบัติ พร้อมส่งเสริมการอบรมพัฒนาทักษะดิจิทัลและสนับสนุนให้ครูแสวงหาความรู้จากแหล่งออนไลน์ สำหรับผู้บริหารรุ่นใหม่ควรพัฒนาทักษะการบริหารองค์กรและบริหารคนควบคู่กับทักษะดิจิทัลด้วย

1.7 ด้านการพัฒนาองค์กรด้วยดิจิทัล ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาองค์กรในระยะยาว โดยบูรณาการเทคโนโลยีในการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายเพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว และลดขั้นตอนการทำงาน พร้อมจัดสรรงบประมาณพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ดิจิทัลให้เพียงพอและทันสมัยต่อความต้องการของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้งานวิจัยเกิดความหลากหลายต่อยอดองค์ความรู้ และเป็นประโยชน์การศึกษาค้นคว้า จึงเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติมด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือสนทนากลุ่มกับผู้บริหารที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านดิจิทัล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จ และพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่จังหวัดพัทลุงโดยเฉพาะ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล เช่น แรงจูงใจในการทำงาน วัฒนธรรมองค์กรดิจิทัล หรือการสนับสนุนทรัพยากรจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดและพื้นที่ใกล้เคียง

2.3 ควรศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาด้วยระบบดิจิทัล เพื่อให้ทราบถึงผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- กันตชาติ กุดนอก. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- ชุตีรัตน์ กาญจนธนะชัย. (2562). ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*.
- ตะวัน บุญขวัญ. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่*.
- เนตรชนก แก้วกรม. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3. *การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร*.
- พจน์ เจริญสันเทียะ. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1. *วารสารเสียงธรรมจากมหายาน*. 10(3): 298-309.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- วิรากร เจริญเชื้อ. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*.
- สุนันทา กุศลประเสริฐ. (2565). การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. *การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร*.

- สุวิมล ไต้ปิ่นใจ. (2556). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1. (2567). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. พัทลุง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1. จำนวนครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.พัทลุง1.go.th/data.php> [28 ธันวาคม 2568].
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- Sullivan, J. (2017). Digital leadership and organizational transformation. *Journal of Educational Administration*, 55(4): 450-467. <https://doi.org/10.xxxxxx>
- Yorulmaz, A., & Can, S. (2016). The technology leadership competencies of elementary and secondary school directors. *Educational Policy Analysis and Strategic Research*, 11(1): 47-61.